

Östersjöprojektets nya logo har tagits fram och utvecklats under året. **Samverkan** med partners och mellan klubbar är viktigt vid genomförandet av lokala aktiviteter.

Rotary "Rädda Östersjön" projektet – Nyhetsbrev nr 5, oktober 2025

Bästa Rotary- och Östersjövänner,

Inledning

Hösten har anlänt och det är en verklig njutning att få se lövens vackra färger.

Intresset för att bidra till att förbättra miljön i och kring Östersjön inkl. avrinningsområdena ökar ständigt och detta är ju syftet med vårt "Rädda Östersjön" projekt, som nu drivs i mer än 5 år.

Ett exempel på det ökade intresset är alla artiklar i dagspressen. Vi i distriktets Östersjö-kommitté fick in en artikel om trålfisket i Östersjön i Aftonbladet på Östersjödagen i slutet av augusti, som du kan ta del av genom följande länk .

["Trålningsindustrin hotar ekosystemet i Östersjön" - vår debattartikel i Aftonbladet](#)

Östersjökommittén

På distriktets hemsida hittar du bl.a. namnen på medlemmarna i distriktets Östersjö-kommitté, utbildade Östersjöambassadörer, nyhetsbrev nr 1-5, vår handlingsplan, partnerlista, "verktygslista", Facebookgruppen Rotary "Rädda Östersjön", senaste Powerpointpresentationerna på svenska och engelska, som kan användas av klubbarna i Sverige och Lettland: [Östersjöprojektet på Rotary distrikt 2405:s hemsida](#). Dokumenten uppdateras löpande.

Östersjöutställning i Kolmården med vår partner VOTO, Voice of the Ocean

Utställningen är ett mycket gott exempel på samverkan med partners vid genomförandet av en lokal aktivitet. Vi kommer nu att titta på möjligheten att bygga fler utställningar tillsammans på andra platser med många besökare. Mera info om utställningen:

["Östersjöutställningen i Kolmården på plats före midsommar 2025"](#)

Inbjudan till nästa utbildning av "Rotary Östersjöambassadörer"

Inbjudan till utbildningen, som startar den 30 oktober, gick ut i början av oktober.

Obs! Sista dag för anmälan är den 27 oktober.

Alla detaljer om utbildningen och om hur du anmäler dig hittar du här:

[Inbjudan till nästa utbildning av "Rotary Östersjöambassadörer"](#)

Det nya skolprojektet "Djupdykning i marin kunskap"

Den 15 oktober bjöd vi in till ett webinarium för våra 66 utbildade "Rotary Östersjöambassadörer". Under kvällen fick deltagarna bl.a. information om det nya skolprojektet "Djupdykning i marin kunskap", som drivs av vår partner H2O, Hands2Ocean (tidigare Rena Mälaren) och där de lokala Rotaryklubbarnas engagemang är viktigt. För mera info se: [Projektet "Djupdykning i marin kunskap" pågår nu för fullt](#)

En annan punkt på agendan samma kväll, förutom Östersjöutställningar, var [Havet i skolan](#), som presenterades av Niklas Nilsson från vår partner [Voice of the Ocean](#). Niklas, som är projektledare för deras "Ocean Education", presenterade det kvalitetsgranskade utbildningsmaterialet. Niklas informerade också om hur vi i våra lokala Rotary-klubbar kan komma in i bilden och vad vi kan göra tillsammans. Vi har ju kontakterna med skolorna, finns nära och kan bidra till att öka barnens kunskaper om miljön i och omkring havet.

Genomförda och planerade aktiviteter i Trosa – ”Inget slår hands-on”

Inom ramen för vårt Skolprojekt i Trosa tar vi alla kommunens fjärdeklassare till Naturum Stendörren varje vår. I år fick 193 barn besöka denna pärla i skärgården. För att ytterligare ankra upp klubbens engagemang för Östersjön arrangerade vi en möjlighet för klubbmedlemmarna att komma med till Stendörren och delta i motsvarande program som fjärdeklassarna får uppleva.

Vi välkomnades av Helena Hergren, Länsstyrelsen Södermanland, som är Föreståndare för Naturum. Hon guidade oss genom deras omfattande utställning och hur man håvar blåstång. I blåstången gömmer sig diverse småkryp, som vi sedan fick katalogisera.

Sällan får man vara med när Rotarianer uppvisar så starkt fokus för en förelagd uppgift. Allt blandat med glada skratt och tillrop. Den pedagogiska effekten av hands-on är som bekant oomtvistad. Efter hävning bjöds matig landgång med dryck i det fria.

Vi tackade Helena för hennes mycket kompetenta och engagerande värdskap. Vårt Skolprojekt kommer att fortsätta även 2026, nu för femte året. Målsättningen för projektet är att Rätta Östersjön genom att utbilda bland annat.

För projektet Jan Somp, Trosa RK

I början av september invigdes den första Marina Nationalparken i Östersjön

Det är den 31:a nationalparken i Sverige och den andra svenska marina nationalparken. Den första finns på Koster på västkusten. Medlemmar från Värmdö Skärgård RK hade nöjet att vara på plats och delta i olika roller. Läs nedan om Naturvårdsverkets sammanfattning av invigningsdagen den 5 september 2025: [Nationalparken Nämndöskärgårdens invigning](#)

Intressant och nämnvärt i sammanhanget är att "National Geographic" utsett Stockholms Skärgård till "Best of the world 2025", som du kan se på följande video:

[National Geographic om Stockholms skärgård](#)

En 27 mil lång vandringsled kallad "Stockholm Archipelago Trail", som sträcker sig över 20 öar från Arholma i norr till Landsort i söder, har etablerats genom samverkan mellan Stockholms stad, Norrtälje, Österåker, Värmdö, Haninge och Nynäshamn kommuner:

["Stockholm Archipelago Trail"](#)

Turism- och besöksnäringen i Stockholms skärgård växer med andra ord!

Region Stockholm har tagit fram en strategi och handlingsplan för en förlängd säsong i Stockholms skärgård år 2030:

[Region Stockholms handlingsplan för Stockholms skärgård](#)

Lördagen 6 september 2025 deltog Borensbergs RK på "Husbyfjöl's Marknad", som gick av stapeln för 68:e gången i Borensberg i Östergötland, med ca 40-50.000 besökare och omkring 220 knallar

Det var fjärde året som klubben deltog på marknaden, som Lions Club anordnar. 2022–23 samlade vi in pengar till Shelterboxar, förra året till Polio Plus och i år var vårt tema "Rätta Östersjön". Vår klubb har blivit inspirerad av andra Rotaryklubbar som jobbar med detta viktiga projekt och efter att ha lyssnat på eldsjälarna i Östersjökommittén, som besökte Linköpings RK i våras, passade några av oss från min klubb på att vara där och lyssna på deras intressanta och engagerande föredrag. Efter det var det solklart att ha

"Rädda Östersjön" som tema. Tack vare stor hjälp med många bra tips, kontakter och idéer och lite eget fix och trix av vår klubb fick vi till det riktigt bra! Vi fick låna mycket material av Rotaryklubben på Värmdö som beachflagga, roll-up, banderoller, flyers och dessutom ett fint Rotarytält från Nynäshamn RK. Stort TACK för detta!

Vi sålde Lasse Åbergs fina böcker "Havet är din bästa kompis" och "Så funkar havet", hade fiskdamm med garanterad fångst och Quiz för barnen och "Gissa antalet fiskar" med fina vinster. Många barn/ungdomar vi pratade med om Östersjön var väl medvetna om situationen med överfiske mm. Informerade om "Östersjökontraktet" och uppmanade besökarna att fota QR koden för att teckna sig för detta. Tipsade även om den fina Östersjöutställningen på Delfinariet i Kolmårdens Djurpark. Förhoppningsvis fortsätter Borensbergs RK med samma tema på nästa års marknad!
För Borensbergs RK, Lotta Sköld, Ordförande i PR-kommittén

Värmdö Skärgård RK ställde den 29-30-31 augusti ut i sitt tält på "Allt på sjön" – den flytande båtmässan – i Gustavsbergs hamn

Det var mer än 20.000 besökare i hamnen. Rotaryklubbens tält var liksom de tidigare tre åren placerat alldeles före entrén. Flytande båtmässor tar inget inträde och är välbesökta. Under de tre dagarna var det 132 barnfamiljer, som löste vårt "barnquiz" och som därmed fick lära sig bl.a. länderna runt Östersjön. Vi sålde också liksom tidigare böckerna "Havet är din bästa kompis" och "Så funkar havet – en djup bok av Lasse Åberg" till fördelaktiga priser för att informera och utbilda. I år sålde vi också Naturskyddsföreningens bok "Våtmarker – en djupdykning i grunda vikar", eftersom våtmarker just nu röner stort intresse på Värmdö. Våra partners Östersjöcentrum vid Stockholms universitet och [Östersjökontraktet](#) fanns också på plats i tältet. Här kan du läsa mer och se flera bilder: [Värmdö Skärgård RK deltog för fjärde året i rad i "Allt på sjön" i Gustavsberg](#)

Stadsfesten i Kalmar 8-9 augusti

Rotary var på plats under Stadsfesten i Kalmar med ett informationstält, frågetävling och fisketävling för barnen. Innan barnen fick "fiska" tog de del av information om varför man inte bör kissa i Östersjön. När de sedan var klara med fisketävlingen och fick välja godis fick de också återberätta vad det var som man inte skulle göra – barnen var jätteduktiga och kom ihåg budskapet!

Östersjödagen 2025

Kalmar Norra RK och Kalmar RK samt Satellitklubben Kalmar Öland och några Interactare deltog i Östersjödagen som hölls 23/8 i Färjestaden på Öland. Trots kalla vindar var det både Ölandsbor och turister som visade intresse för vårt material. Vi knöt också kontakt med en nystartad förening på Öland, "Östersjöcentrum i Byxelkrok".

Rotary Östersjöambassadören Margareta Wargelius hade information om Östersjön och vårt projekt när Hembyggsdagen firades 24 augusti i Läckeby, utanför Kalmar.

Ett första Global Grant projekt planeras att genomföras i Sverige

Värmdö Skärgård Rotaryklubb har nu genomfört en "Community Assessment" för att kunna ansöka om medel från The Rotary Foundation (TRF). Den avser ett Global Grant projekt, som handlar om att anlägga en våtmark på kyrkans marker på Värmdö. Projektet blir - om det går i mål - det första Global Grant projektet, som i samverkan med andra länder runt Östersjön genomförs på plats i Sverige. Åland/Finland (distrikt 1410) är internationell partner. Lokalt samverkar Rotaryklubben förutom med Värmdö församling även med Länsstyrelsen, kommunen, Sportfiskarna, Fågelklubben och våtmarksexperten Sören Eriksson. På WWF, Världsnaturfondens hemsida kan du läsa om [Våtmarker i Sverige](#)

BASRAN, Baltic Sea Regional Action Network of Rotarians

Sverige och vårt distrikt har haft ordförandeskapet för BASRAN från oktober 2023 till oktober 2025. All info om verksamheten kan du hitta på [BASRAN:s hemsida](#). Ordförandeskapet tas vid årsmötet den 25 oktober över av Tyskland med Martin Weigel som ordförande. Styrelsen utökas då till 21 ledamöter från tidigare 11.

Exempel på BASRAN:s aktiviteter, som genomförts under det senaste året:

- ["RYLA Baltic Sea 2025" i Danmark](#) ägde rum i Danmark den 7-10 augusti. 22 ungdomar i åldern 18-30 år från alla länderna runt Östersjön deltog, varav 4 ungdomar från Sverige. De sponsrades av Söderköping RK, Stockholm Högalid RK, Rotaract Sankt Erik, Södertälje RK, Södertälje Östra RK och Strängnäs RK, vilket gläder oss och vilket vi tackar för.
- Den 18 september gick det första mötet i den nya "Rotaract E-club Baltic Sea" av stapeln. De nu 100 deltagarna i "RYLA Baltic Sea" - i Tyskland 2022, i Sverige 2023, i Finland 2024 och i Danmark 2025 - hade erbjudits att bli chartermedlemmar. De hade dessutom inbjudits till ett [Webbinarium om "Baltic Sea Rotaract E-club" den 18 januari 2025](#) för att få information om vad Rotaract innebär. Anita Esi Otoo från Rotaract Malmö-Lund International, som av BASRAN:s styrelse fått uppdraget att starta upp klubben, kommer nu

tillsammans med klubbens förste president Linus von Spreckelsen att ingå som ledamöter i BASRAN:s styrelse 2025-27.

- Årets andra webinarium har titeln "Can the Baltic Sea be the Kingdom of fish again?" och arrangeras av Eva Nisser från Nacka RK, ordförande i BASRAN:s "Action Committee": "The impact of Industrial Fishing on the Baltic Sea ecosystem". Webinariet äger rum lördagen den 25 oktober kl. 9 – 10:30 och följs av BASRAN:s årsmöte kl. 10:45 – 11:45. Du hittar inbjudan och kan registrera dig genom länken nedan: ["Can the Baltic Sea become the Kingdom of Fish again?"](#)

- Sist men inte minst – om du vill bli medlem i BASRAN, det gränsöverskridande samarbetet mellan Rotarydistrikt, klubbar och medlemmar i just nu åtta länder runt Östersjön, så är det bara att fylla i formuläret på startsidan: www.basran.eu Medlemskapet är kostnadsfritt och innebär att du får framtida nyhetsbrev och inbjudningar till webinarier m.m.
- Just nu finns det ett intressant och framåtblickande inlägg på LinkedIn om: ["Rotary: A beacon for the Future - Global, inclusive and digital - Architects of the Future"](#) BASRAN känns här som ett gott exempel.

Östersjökommitténs möten med våra AG, Assisterande Guvernörer

Onsdagen den 1 oktober arrangerade vi ett möte med våra AG i Sverige och tisdagen den 7 oktober med våra AG i Lettland, där vi presenterade Rotary "Rädda Östersjön" projektet och diskuterade hur vi kan samverka för att stötta och inspirera klubbarna till att genomföra lokala aktiviteter. Det blev på många sätt trevliga och givande möten!

26 augusti arrangerade Värmdö Skärgård RK vernissage och prisutdelning i tävlingen "Min Östersjöbild" i Värmdö kommuns kulturhus i Gustavsberg

Med engagemang och framtidstro har 24 deltagare, i åldern från 4 till 16 år, bidragit med bilder till tävlingen "Min Östersjöbild". Se fotoalbum med [alla tävlingsbidrag](#).

Det är så upplyftande att se att kommande generationer har ett hopp om en levande skärgård. Under vernissagen premierade vi de tre vinnarna Lou Nordmark, som fick 1:a pris med 1.000 SEK och Lea Lind och Sixten Ekström, som fick 2:a med 500 SEK vardera. Juryn har bedömt bilderna utifrån kriterierna: Kreativitet, Teknik och Relevans.

Projektledare Wanja Bellander, Värmdö Skärgård RK

1.a pris - Lou Nordmark

2:a pris - Sören Ekström

2:a pris Lea Lind

Tips om seminarier och webinarier, som arrangeras av partners, för den som vill tränga djupare in i Östersjön:

- Baltic Breakfast som arrangeras av Stockholms universitets Östersjöcentrum fysiskt och digitalt: ["Baltic Breakfast"](#)

- Ekosystembaserad Havsförvaltning – för ett hav i balans:
[EBHF, EkosystemBaserad HavsFörvaltning](#)

Avslutning

Hoppas att informationen ovan ger dig inspiration att genomföra lokala aktiviteter för att bidra till att förbättra miljön i och kring Östersjön, dvs. även avrinningsområdena. Då är vi nöjda!

Kom ihåg att du alltid kan kontakta oss om Du har några idéer, frågor eller önskar ytterligare information. Väl mött vid kommande aktiviteter på nätet men notera också att vi gärna besöker klubbarna för att berätta mera och för att inspirera.

Vi önskar alla en trevlig fortsättning på hösten 2025!

Lycka till med aktiviteterna i klubbarna!

**Med bästa Rotary- och Östersjöhälsningar,
Östersjökommittén, Rotary distrikt 2405**

Gun-Marie "Guje" Östedt-Axelsson, Värmdö Skärgård RK, ordförande
Wanja Bellander, Värmdö Skärgård RK
Catherine Legrand, Kalmar RK
Mats Kjaer, Riga International Rotary
Eva Nisser, Nacka RK
Åke Rolf, Norrköping Louis de Geer RK
Sven Rudberg, Värmdö Skärgård RK
Lars Sandberg, Söderköping RK
Jan Somp, Trosa RK
Yael Tågerud, Kalmar RK
P-O Wasteson, Söderköping RK

Nästa nyhetsbrev om Östersjöprojektet skickas ut i januari 2026.